

Barbara Otwinowska

"Problemy języka jako wyraz kształtowania się świadomości narodowej w literaturze Renesansu", Barbara Otwinowska [w:] "Problemy literatury staropolskiej", Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/45, 156

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ OTWINOWSKA Barbara: Problemy języka jako wyraz kształtowania się świadomości narodowej w literaturze Renesansu. W: Problemy literatury staropolskiej. Seria 1. Praca zbiorowa pod red. Janusza Pelca. Wrocław 1972. IBL PAN s. 155-222.

Rozprawa składa się z pięciu części: 1. "Tradycje" - krótkie omówienie antycznej, biblijnej i średniowiecznej myśli o języku; 2. "Etnogeneza" - funkcje języka w historiografii, w ówczesnie formułowanej świadomości narodowej i w historii narodowej kultury; 3. "Język literacki" - rola języka pisanego jako symbolu i narzędzia współczesnej kultury narodowej i humanistyczne aspiracje pisarzy tworzących w języku rodzimym; 4. "Philologia sacra" - język polski jako narzędzie walk reformacji i kontrreformacji, jako wyraz tendencji demokratycznych wobec sakralnej teorii "trzech świętych języków"; 5. "Zakończenie. Dalsze perspektywy rozwoju". Praca traktuje przedstawiane idee jako wyraz ogólnoeuropejskiej problematyki językowej.

BP/45/53

B.O.

/II/ PELC Janusz: Renesans w literaturze polskiej. Początki i rozwój. W: Problemy literatury staropolskiej. Seria 1. Praca zbiorowa pod red. Janusza Pelca. Wrocław 1972. IBL PAN, s. 29-104.

Autor rozpatruje Renesans polski w aspekcie jego "stawiania się", nie wyznaczając sztywnych dat, lecz podkreślając momenty wielokierunkowe, zwłaszcza w okresach przełomów, i ukazuje ewolucję polskiego Renesansu poprzez charakterystykę kolejnych pokoleń. XV-wiecznych pisarzy z kręgu Kallimacha i Celtisa uznaje za zwolenników nowych tendencji, tkwiących wszakże w okresie "złotej jesieni polskiego Średniowiecza". Twórczość krakowskich poetów łacińskich z XV/XVI w. komentuje jako pisarstwo "przełomu renesansowego", natomiast pokolenie Hussowczyka, Krzyckiego, Dantyszka oraz współczesnego im twórczością, acz młodszego, Janickiego - jako okres pełnego, zwycięskiego już Renesansu. Omówiony został też "przełom" barokowy.

BP/45/54

B.O.